

1573263

Галина Ватаманюк

РОБОТА З ДИТЯЧОЮ КНИГОЮ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

ІЗНАЙ,
СІРОВАЙ
І ПЕРЕКОНАЙСЯ

КНИГА
ЗМІНОЮ
РЕАЛЬНОСТІ

У посібнику висвітлено теоретичні та організаційно-методичні аспекти роботи з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти. Розкрито роль дитячої книги у формуванні особистості дошкільника, описано типологію дитячих книг та їх елементи; виявлено й обґрунтовано психолого-педагогічні умови та методико-технологічний інструментарій роботи з дитячою книгою, описано методику роботи з літературними жанрами на різних етапах дошкільного дитинства. Подано схему аналізу дитячої книги, контрольні і практичні завдання, дидактичні та довідкові матеріали, конспекти окремих форм роботи з дітьми, батьками, вихователями в закладі дошкільної освіти.

Посібник адресований методистам, вихователям закладів дошкільної освіти, студентам і викладачам педагогічних коледжів й університетів, інститутів післядипломної освіти, батькам..

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.	7
МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОБОТИ З ДИТЯЧОЮ КНИГОЮ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	10
1.1. Поняття про дитячу книгу	10
1.1.1. Роль дитячої книги у формуванні особистості дошкільника.	10
1.1.2. Ознаки дитячої книги.	17
1.1.3. Структура книги	22
1.1.4. Типи і види дитячих книг	31
Запитання і завдання для самоперевірки знань студентів.	43
1.2. Психолого-педагогічні умови роботи з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти	44
1.2.1. Завдання роботи з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти	44
1.2.2. Розумові й емоційні чинники сприймання дитиною змісту художніх творів	47
1.2.3. Робота з дитячою книгою як процес спілкування дошкільника з дорослим	53
1.2.4. Виховання в дитини інтересу до книги	57
1.2.5. Робота з книгою як умова підготовки дитини до оволодіння читанням	64
1.2.6. Принципи і джерела добору художніх творів для дітей дошкільного віку	69
1.2.7. Професійна готовність вихователя закладу дошкільної освіти до роботи з дитячою книгою	76
Запитання і завдання для самоперевірки знань студентів.	79
1.3. Методика роботи з дитячою книгою як галузь педагогічної науки.	81
1.3.1. Предмет і основні поняття методики роботи з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти	81
1.3.2. Науково-методичні аспекти роботи з дитячою книгою у поглядах науковців і практиків минулого та сьогодення	84
1.3.3. Науково-методичні підходи до роботи з дитячою книгою в умовах закладу дошкільної освіти.	109

1.3.4. Забезпечення розвивально-бібліотечного середовища в закладі дошкільної освіти	114
1.3.5. Методичне керівництво роботою з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти	121
Запитання і завдання для самоперевірки знань студентів.	132

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ З ДИТЯЧОЮ КНИГОЮ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ 134

2.1. Методико-технологічний інструментарій роботи з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти 134

2.1.1. Принципи і методи ознайомлення дітей із літературними творами	134
2.1.2. Прийоми роботи з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти	150
2.1.3. Засоби роботи з дитячою книгою та методика їх використання в роботі з дошкільниками.	156
2.1.4. Форми організації роботи з дитячою книгою в закладі дошкільної освіти.	159
2.1.5. Методика читання і розповідання дітям літературних творів	171
2.1.6. Використання ілюстрацій в ознайомленні дітей із художніми творами	179
2.1.5. Інноваційні педагогічні технології у роботі з дитячою книгою	185
2.1.8. Співпраця закладу дошкільної освіти з родинами в організації роботи з дитячою книгою.	205
Запитання і завдання для самоперевірки знань студентів.	213

2.2. Літературні жанри дитячої книги та методика їх опрацювання. 217

2.2.1. Розмаїття літературних жанрів дитячої книги	217
2.2.2. Методика використання малих фольклорних жанрів у роботі з дітьми дошкільного віку.	227
2.2.3. Методика ознайомлення дошкільників із календарно-обрядовою поезією	242
2.2.4. Види казок та методика роботи з ними	251
2.2.5. Особливості роботи з легендами і переказами в закладі дошкільної освіти.	263

2.2.6. Організаційно-методичні умови роботи з поетичними творами в закладі дошкільної освіти	266
Запитання і завдання для самоперевірки знань студентів.	275

МОДУЛЬ 3. МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ РОБОТИ З ДИТЯЧОЮ КНИГОЮ В ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ 278

3.1. Цікаве книгознавство 278

3.1.1. Як народилася книга	278
3.1.2. Книгосховища минулого і сьогодення	282
3.1.3. Цікаві факти про Біблію як інтелектуальне багатство людства	285
3.1.4. Книжкова інфографіка	287
3.1.5. Календар книжкових дат	289
3.1.6. Народна мудрість про книгу	291
3.1.7. Книга у поглядах учених і мислителів	292
3.1.8. Дитяча книга у дзеркалі поезії і прози	294
3.1.9. Літературні ігри, вікторини та головоломки.	300
3.1.10. Книга в загадках	324
3.1.11. Пам'ятка і заповіді читача	325
3.1.12. Типи і види дитячих книг	327

3.2. Розробки навчальних занять, освітніх проектів, сценаріїв свят і розваг 342

3.2.1. Конспекти занять.	342
3.2.2. Освітні проекти	382
3.2.3. Сценарії свят і розваг	390

3.3. Розробки методичних заходів для підготовки вихователя до літературно-освітньої роботи з дошкільниками 411

3.3.1. Нетрадиційне засідання педагогічної ради «Художня література проти закладу дошкільної освіти»	411
3.3.2. Науково-методичний семінар «Інтегровані підходи до використання літературних творів у формуванні світогляду дітей дошкільного віку»	414
3.3.3. Інтерактивні вправи з підготовки вихователів до проведення літературно-освітньої роботи з дошкільниками.	421
3.3.4. Експрес-вікторина для педагогів та батьків «Шевченковими шляхами»	425

3.3.5. Базова модель для аналізу дитячої художньої літератури .	426
3.4. Матеріали для роботи з батьками	430
3.4.1. Консультування батьків «Як сформувати талановитого читача»	430
3.4.2. Нетрадиційні батьківські збори з елементами тренінгу «Місце дитячої книги у сім'ї»	439
3.4.3. Конкурсно-ігрова програма для батьків дітей раннього і молодшого дошкільного віку «Фольклорні перлинки для маленької дитинки».	448
3.5. Корисні посилання	452
ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА	453
ГЛОСАРІЙ.	463